

**SİGORTA HAKEMİ DR. MEHMET ÇAĞRI BAĞATUR
HANDE ÖGE**

SORULARLA SİGORTA TAHKİM

- Sigorta Tahkim Komisyonu
- Sigorta Tahkim Komisyonu Niteliği, Başvuru Süreci
- Örnek Uyuşmazlık/İtiraz Hakem Kararları
(Karayolları Motorlu Araçlar Mali Sorumluluk Sigorta Poliçeleri)
- Örnek Yargıtay ve Danıştay Kararları
- Hesaplamalar

İÇİNDEKİLER

50. YIL ANISINA.....	VII
ÖNSÖZ	IX
YAZARLARIN ÖNSÖZÜ	XI
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XXIII
GİRİŞ.....	1

Birinci Bölüm

I. SİGORTA KAVRAMI	3
1. Sigorta Hukuku	4
2. Sigorta Sözleşmesi, Niteliği ve Uygulanacak Hukuk	4

İkinci Bölüm

I. SİGORTA TAHKİM USULÜNE İLİŞKİN SORULAR.....	9
1. Sigorta Tahkim Komisyonu nedir?.....	9
2. Sigorta Tahkim Sistemi ile Adli Yargı Sisteminin farkları nelerdir?.....	9
3. Sigorta Tahkim Sisteminde esas alınan yasal düzenlemeler nelerdir?.....	11

4. Sigorta Tahkim yolunun hukuki niteliği nedir?.....	12
5. Sigorta tahkim komisyonu'na üye olan kuruluşlar hangileridir?	14
6. Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvuru için uyuşmazlık tarafları arasında "Tahkim Anlaşması" yapılması gerekli midir?	15
7. Sigorta Tahkim Komisyonu'na kimler başvurabilir?	16
8. Sigorta Tahkim Komisyonu'nun merkezi nerededir? Komisyon'a başvuru için merkeze gelmek şart mıdır?	17
9. Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvuru ücretleri ne kadardır? .	18
10. Adli mahkemelere veya Tüketici Hakem Heyetlerine başvurudan sonra Sigorta Tahkim Komisyonu'na başvurulabilir mi?	19
11. Sigorta Tahkim Komisyonu'nun yapısı nasıldır?	19
12. Raportörlerin görev ve sorumlulukları nelerdir?	20
13. Raportörün dosyayı inceleme süresi ne kadardır?.....	21
14. Dosyanın raportör incelemesi aşamasında sonuçlanmasının etkileri nelerdir?.....	21
15. Raportörün dosyayı kapatma yetkisi bulunmakta mıdır?	22
16. Sigorta Hakemi kimdir? Sigorta Hakemi olmak için aranan şartlar nelerdir?	22
17. Sigorta Hakem görevlendirmesi (ataması) nasıl yapılmaktadır?	23
18. Uyuşmazlıklara görevlendirilecek sigorta hakem sayısı neye göre belirlenir?.....	24
19. Uyuşmazlığa bakan sigorta hakemi sayısı sonradan artabilir mi?	24
20. Sigorta Hakeminin reddi/çekilmesi mümkün müdür?.....	25
21. Sigorta Hakeminin reddedilme usulü nasıldır?	26
22. Sigorta Hakeminin görevden yasaklanması mümkün müdür?..	27
23. Uyuşmazlık dosyalarının sigorta hakem/hakem heyetine iletilmesi nasıl olmaktadır?.....	27

-
24. Sigorta Tahkim Sisteminde bir sigorta uyuşmazlığının yargılama süresi ne kadardır? Bu süre uzatılabilir mi? 28
  25. Sigorta Tahkim Sisteminde yargılama usul ve esasları nasıldır? 30
  26. Sigorta Tahkim Sisteminde “Taleple Bağlılık İlkesi” nedir?.....31
  27. Sigorta Tahkim Komisyonu’na başvurmadan sigorta kuruluşuna başvurulması gerekir mi? Bunun bir süresi var mıdır? 32
  28. Yargılama süresince sigorta hakem/hakem heyeti tarafından verilen sürelerin hukuki niteliği nedir? 32
  29. Sigorta Hakem/Hakem heyetinin yargılamaya ilişkin belgeleri tebliğ usulü nasıldır? 34
  30. Yargılama sırasında görevlendirilen bilirkişi ücretinin ödenmediği takdirde uyuşmazlık dosyası nasıl ilerlemektedir? 35
  31. Sigorta Tahkim nezdinde alınan bilirkişi raporlarının delil olarak niteliği nedir?..... 38
  32. Değer kaybı ve hasar uyuşmazlıklarında sigorta eksperleri muhakkak sigorta kuruluşu tarafından seçilmek zorunda mıdır? Sigorta kuruluşu tarafından seçilen eksperin yaptığı incelemenin tarafsızlığı nasıl olmaktadır?.....41
  33. Sigorta Tahkim Sisteminde bilirkişi raporu alma usulü nasıldır? 44
  34. Sigorta Tahkim Sisteminde alınan bilirkişi raporlarına itiraz edilebilir mi? 45
  35. Sigorta Tahkim yargılamasında ıslah usulü nasıldır? 45
  36. Sigorta Hakem/Hakem Heyeti ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz kararı verebilir mi? 46
  37. Sigorta Tahkim yargılaması üçüncü kişilere ihbar edilebilir mi? Sigorta Tahkim yargılamasına müdahil olmak mümkün müdür? 46
  38. Sigorta Hakemlerinin müzekkere yazma yetkisi var mı? 47
  39. Sigorta Hakemleri duruşma yapabilir mi? 48

40. Sigorta Tahkim Sisteminde sigorta hakemleri keşif yoluna başvurulabilir mi? 48
41. Sigorta Tahkim Sisteminde, başvurudan feragat edilmesi mümkün müdür? 49
42. Yargılama sırasında tarafların sulh olması mümkün müdür? Sulh olmaları halinde yargılama giderleri nasıl hesaplanmalıdır? 50
43. Sigorta Tahkiminde “Kabul” mümkün müdür? Mümkünse yargılama giderleri kim tarafından ödenir?.....51
44. Sigorta Tahkiminde vekâlet ücreti talep edilmediği hallerde, lehe vekâlet ücretine hükmedilebilir mi?.....51
45. Sigorta Tahkiminde vekâlet ücreti nasıl hesaplanmaktadır? 52
46. Sigorta Tahkimde yargılama giderleri nasıl hesaplanmaktadır?58
47. Sigorta Tahkim Komisyonu’na başvuru tarihinden sonra sigorta kuruluşunun, başvuru sahibine kısmi ödeme yapması halinde vekâlet ücreti ve yargılama gideri nasıl hesaplanmalıdır? 59
48. Uyuşmazlık Hakem/Hakem Heyeti kararlarına karşı “kanun yolları” nelerdir?.....59
49. Sigorta Tahkim Komisyonu nezdinde kesin kararlar nelerdir? .61
50. İtiraza tabi kararlar hangileridir? İtiraz usulü nasıldır?.....62
51. İtiraz hakem heyeti kararları ne kadar sürede ve ne şekilde karara bağlamaktadır?.....62
52. Sigorta Tahkim Hakemi kararlarına karşı istinaf yoluna başvurulabilir mi? 63
53. Sigorta Hakem kararlarına karşı iptal davası açılabilir mi?..... 66
54. Sigorta Tahkim kararlarının infazı nasıl olmaktadır? 66
55. Sigorta Hakem kararlarının tavzihi ve tashihi talep edilebilir mi?.....67
56. Sigorta Hakemlerinin tamamlayıcı karar verme yetkisi var mıdır? 68

57. Sigorta uyuşmazlıklarında “Arabuluculuğun” zorunlu hale gelmesi halinde yine de Sigorta Tahkim Komisyonu’na başvuru mümkün olabilecek mi?	68
58. Güvence Hesabı nedir?	70
59. Hangi hallerde Güvence Hesabı’na başvuru yapılabilir?	71
II. TRAFİK SİGORTASI KAYNAKLI UYUŞMAZLIKLARA İLİŞKİN SORULAR	71
60. Karayolları Trafik Kanunu kapsamında “İşleten” kimdir?.....	71
61. Karayolları Motorlu Araçlar Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası nedir?	72
62. Trafik Sigortası Poliçesi kapsamında hangi hususlar teminat altına alınmaktadır?	73
63. Trafik Sigortası kapsamında teminat dışı bırakılmış olan zararlar nelerdir?.....	74
64. Trafik Sigortası poliçesinden “kazanç kaybı” talep edilebilir mi?.....	77
65. Trafik Sigortası poliçesinden kimler yararlanabilir?	79
66. Trafik Sigortası sigortasının yer bakımından uygulama alanı neresidir?	80
67. Üçüncü kişi doğrudan doğruya Trafik Sigortası Sigortacısına başvurabilir mi?.....	82
68. Trafik Sigortası poliçesinden kaynaklanan zararı talep edebilmek için kaza ile zarar arasındaki illiyet bağı nasıl belirlenmektedir?	82
III. DEĞER KAYBI VE HASAR TAZMİNAT TALEPLERİNE İLİŞKİN SORULAR.....	84
69. Değer Kaybı talepleri hangi sigorta poliçesinden talep edilmelidir?.....	84
70. Değer Kaybı zararının hesaplanması için hangi esaslar dikkate alınmaktadır?	86
71. 01.06.2015 yürürlük tarihli Trafik Sigortası Genel Şartları uyarınca hangi hususlar değer kaybı zarar kalemi içerisinden çıkarılmıştır?	87

72. 01.06.2015 yürürlük tarihli Trafik Sigortası Genel Şartları ile gelen değişiklikler nelerdir? Uygulamada yeni genel şartların gelmesi ile neler olmuştur? 88
73. Sigortacının rücu hakkı nedir? 94
74. Trafik Sigortasının sigortacısının, sigorta ettirene karşı rücu hakkı var mıdır? Varsa bu hangi hallerde gerçekleşmektedir? 95
75. Sigorta ettiren/sigortalının başvuru öncesi aracında meydana gelen hasar veya değer kaybını tespit ettirmek için eksper görevlendirmiş ise bu eksper ücreti kim tarafından ödenmelidir? 98
76. Ekspert ücret aralığı nasıldır? 99
77. Trafik Sigortası Poliçesinden kaynaklanan tazminatların hesabında kanunen üçüncü kişi sayılanların kusur oranı ne kadar önemlidir? 101
78. Maddi Hasarlı Trafik Kaza Tespit Tutanağının hukuki niteliği nedir? Bağlayıcılığı nasıldır? 102
79. Maddi Hasarlı Kaza Tespit Tutanağı Nasıl Tutulmalıdır? 104
80. Trafik Kaza Tespit Tutanağına İtiraz edilebilir mi? 105
81. Meydana gelen trafik kazasında kusur oranları nasıl belirlenir? Kusur oranlarına elektronik ortamda ulaşım mümkün müdür? 106
82. Kiralık araçlarda değer kaybı değerlendirmesi Sigorta Tahkim nezdinde nasıl sonuçlanmaktadır? 107
83. Değer Kaybı ve Hasar Tazminatı talepleri için ilgili sigorta kuruluşu ve Sigorta Tahkim Komisyonu başvuruları için sunulması gereken belgeler nelerdir? 109
84. Trafik Sigortası poliçesinden kaynaklanan tazminat talepleri için zamanaşımı ne zaman başlamaktadır? 109
85. Uzamış zamanaşımı nedir? Hangi durumlarda uygulanır? 110
86. STK'ya başvuru yapılması zamanaşımı süresini keser mi? 111

87. Trafik Sigortası poliçesinden kaynaklanan tazminat taleplerinde sigorta kuruluşu ne zaman temerrüde düşmektedir?	112
88. Trafik Sigortası gereği maddi tazminat taleplerinde sigortacıyı temerrüde düşürmek için istenen belgeler nelerdir?	113
89. Sigorta kuruluşunu temerrütten kurtaran anlaşmalar yapmak mümkün müdür?	114
90. Sigorta kuruluşunun temerrüdü halinde uygulanacak faiz türü nedir?	115
91. Sigorta kuruluşu, Trafik Sigortası poliçesinden kaynaklı tazminat taleplerinde hangi hallerde avans faizinden sorumlu olur?	117
92. Başvuru sahibinin STK nezdinde görülen uyuşmazlığında faiz talep etmemesi halinde, hakemin kendiliğinden faize hükmetmesi mümkün müdür?	119
93. Trafik Sigortası sigortacısına başvurmadan, sigortacıya karşı açılan davalarda temerrüt tarihi ne zaman olacaktır?	120
94. Başvuru sahibine kısmi ödeme yapılması halinde sigorta kuruluşu ne zaman temerrüde düşmektedir?	121
95. Sigortacıya başvuruda eksik belge sunulması halinde sigortacının temerrüt tarihi ne zaman olacaktır?	123
96. Sigortacının ödemesi gereken tazminat miktarının sınırı nedir?	123
IV. BEDENSEL ZARARLARDA TRAFİK SİGORTASI SORUMLULUĞUNA İLİŞKİN SORULAR.....	124
97. Trafik Sigortası kapsamında teminat altına alınan bedensel zararlar nelerdir?	124
98. Bedensel Zararlar için sigortacı olan sigorta kuruluşuna ve ardından STK'ya başvuruda hangi belgeler sunulmalıdır?	125
99. Sürekli İş Göremezlik (Sakatlık) Tazminatı nedir, hangi hallerde alınır?	126
100. Sürekli Sakatlık tazminatının hesaplanmasında neler dikkate alınmaktadır?	130

101. Tazminat hesaplamasında zarar görenin geliri belirlenemiyorsa tazminat hesabı nasıl yapılmaktadır? 132
102. Sürekli sakatlık tazminatı için gereken sağlık raporu hangi esaslara tabidir?..... 132
103. Sigorta Tahkim yargılaması sırasında sürekli sakatlık tazminatı talebine ilişkin uyuşmazlıklarda “sürekli” özürlü sağlık kurulu raporunun başvuru sahibi tarafından dosyaya getirilmemesi halinde ne olur? 135
104. Geçici İş Göremezlik Tazminatı nedir? Trafik Sigortası poliçesi teminatları dâhilinde midir? 136
105. Tedavi giderleri Trafik Sigortasının Sigortacısından talep edilebilir mi?..... 137
106. Bakıcı Giderleri Trafik Sigortasından talep edilebilir mi? 140
107. Destekten yoksun kalma tazminatı nedir? Trafik Sigortası teminatı kapsamında mıdır?..... 143
108. Kimler destekten yoksun kalma tazminatını talep edebilir? ... 144
109. Destekten Yoksun Kalma Tazminat talebi için hangi belgeler sunulmalıdır? 145
110. Destekten Yoksun Kalma Tazminatı neye göre hesaplanmaktadır? 146
111. Birden fazla kişi destekten yoksun kalmışsa, Destekten Yoksun Kalma Tazminatı için Sigortacıya ve ardından STK'ya birlikte başvurmaları zorunlu mudur? 148
112. Araç işletenin/Sürücünün kusuru ile trafik kazasına neden olması ve ölmesi halinde, yakınları destekten yoksun kalma tazminatını talep edebilirler mi?..... 148
113. Cenaze ve Defin Gideri Trafik Sigortası sigortacısında talep edilebilir mi? 151
114. Bedensel Zarar ve Ölüm Hallerinde Tazminat hesaplamalarında hangi yaşam tablosu kullanılmalıdır?..... 153
115. Tazminat hesaplamalarında “Garameten Paylaşım İlkesi” nedir? Sigorta Tahkim Uyuşmazlıklarında görünümü nasıldır? 157

116. Hatır Taşınması nedir? Trafik Sigortası kapsamında mıdır? Sigorta Tahkiminde hatır taşınmasına ilişkin kararlar ne yöndedir?.....	160
117. Hatır taşınması halinde mutlaka tazminattan indirim yapılmakta mıdır?	163
118. Müterafik (Birlikte) Kusur nedir? Müterafik kusur indirimi hangi hallerde yapılır? Sigorta Tahkim Kararlarında müterafik kusur indirimi nasıldır?	164
119. 01.06.2015 tarihli GŞ değişikliği ile 26.04.2016 tarihli KTK değişikliği arasındaki döneme ilişkin uygulama sorunları nelerdir?	165
120. Ruhsatları iptal edilen veya iflas eden sigorta kuruluşlarından nasıl tazminat talep edilmektedir?	167

EKLER

EK-1 Danıştay Kararları.....	169
EK-2 Süre Uzatım Muvafakati.....	216
EK-3 Örnek Ara Karar ve Görev Başlangıç Belgesi	218
EK-4 Sigorta Tahkim Komisyonu Başvuru Formu.....	221
EK-5 Sigorta Tahkim Komisyonu İtiraz Başvuru Formu	224
EK-6 Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk (Trafik) Sigortası Genel Şartları.....	227
KAYNAKÇA	253